

Advies

Voorstel van onderwijskwalificatie graduaat in de digitale vormgeving

AHOVOKS adviseert om, in uitvoering van artikel 15 en 15/1 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009, ingevoegd bij het decreet van 12 juli 2013 en vervangen bij het decreet van 23 december 2016, een voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in de digitale vormgeving' te ontwikkelen. Dit voorstel van onderwijskwalificatie omvat de beroepskwalificatie 'digitale vormgever web-, app- en mobiele toepassingen' (niveau 5) erkend op 2 april 2021 door de Vlaamse Regering.

De wenselijkheid van de ontwikkeling van een onderwijskwalificatie

- De criteria van artikel 15/1, §2 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur:

Maatschappelijke, economische en culturele behoefte

De gegradueerde in de digitale vormgeving kan werkzaam zijn in diverse sectoren. Het beroep kan uitgeoefend worden in een interne afdeling in bijvoorbeeld de printmediasector, prepress- en premediadiensten, in uitgeverijen, in communicatie-, marketing- en reclamebureaus en in andere sectoren zoals de aanverwante sector PC 136, de communicatiecellen van sectoren, de handelssectoren, de toeristische sector, de voedingssector, de retailsector, de sportsector, de bankensector, de culturele sector in al haar facetten.

Het beroep van de 'digitale vormgever web-, app- en mobiele toepassingen' behoort volgens de laatst beschikbare gegevens van VDAB niet tot de knelpuntberoepen in Vlaanderen. De sector wenst echter te benadrukken dat er binnen dit beroep nood is aan kwalitatief geschoolde mensen, ook omwille van de opmars van de 'digitale' beroepen. De sector wenst mee te geven dat het aantal vacatures hoog is. Het proces tussen het aantrekken/aanwerven van mensen en de kennisgeving van de vacatures speelt zich vandaag vooral op andere fora af dan bij VDAB. Meer en meer bedrijven schakelen near- en offshoring in om deze profielen te vinden.

De onderwijskundige en opvoedkundige context

Een voorstel van onderwijskwalificatie voor de beroepskwalificatie 'Digitale vormgever web-, app- en mobiele toepassingen' sluit aan bij het profiel van het hoger beroepsonderwijs. Dit voorstel van onderwijskwalificatie heeft een duidelijke arbeidsmarktgerichte focus en draagt bij aan de versterking van de arbeidsmarktkansen van cursisten. Uit een bevraging van de arbeidsmarkt blijkt dat er een duidelijke nood is aan goed opgeleide profielen die het creatieve aan het technische kunnen koppelen. De bestaande IT-opleidingen binnen het hoger beroepsonderwijs zijn maatschappelijk relevant aangezien afgestudeerden vlot werk vinden. De nieuwe opleiding is aanvullend aan de bestaande IT-opleidingen door de aandacht voor het creatieve luik.

De markt heeft behoefte aan digitale vormgevers die het creatieve ontwerp en de toegankelijkheid van een gebruikersinterface kunnen realiseren, testen en verbeteren. Hierbij moeten de noden en de verwachtingen voor de eindgebruiker en klant centraal staan. De opleiding past perfect in de leerladder als fundament voor het afleveren van mensen die het creatieve ontwerp kunnen toetsen aan de technische uitvoering en zo een optimale interactie-ervaring kunnen realiseren voor de gebruikers van web-, app- of mobiele toepassingen.

Continuïteit in de (studie)loopbaan

'Graduaat in de digitale vormgeving' is een opleiding die zeker haar plaats heeft in de IT-opleidingen op het niveau van het hoger beroepsonderwijs (niveau 5). Ze hoort thuis in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie.

De profilering van IT-opleidingen op niveau 5 ten opzichte van bachelor opleidingen betreft niet de inhoud, maar wel het niveau. Het aspect 'leerladder' is belangrijk.

In het onderliggende studieniveau kan een leerling uit het secundair onderwijs met aanleg voor het creatieve ontwerp (crossmediaal) en interesse voor de technische uitvoering van de ontwerpen doorstromen naar de graduaatsopleiding.

Cursisten uit het secundair volwassenenonderwijs die de opleiding 'webdesign' volgden beschikken over degelijke fundamenten om door te stromen naar deze opleiding als vervolgopleiding.

De professionele bachelor opleidingen bieden tevens voldoende doorstroommogelijkheden voor een gegradueerde in de digitale vormgeving. Afhankelijk van de afstudeerrichtingen kan men in de professionele bachelor opleidingen de registers opentrekken en zich nog verder bekwamen in het creatieve of in het technische aspect van beroepen binnen de digitale wereld van communicatie, multi- en grafimedia.

Verwachte instroom en uitstroom

De verwachte in- en uitstroom voor de opleiding vanuit aanpalende opleidingen is voldoende. Vanuit het secundair onderwijs is er een veelheid aan richtingen van waaruit leerlingen kunnen instromen in deze opleiding. Verder is deze graduaatsopleiding ook een opvangnet voor jongeren die een gerelateerde professionele bacheloropleiding vroegtijdig stopzetten. Tot slot kan deze opleiding, door de focus op nieuwe technieken, ook een instroom kennen van zij-instromers.

Beschikbare materiële en financiële middelen en expertise en mogelijkheid tot samenwerking met andere instellingen, arbeidsmarkt of bedrijfsleven indien vereist

In het veld is er veel expertise en zijn er veel middelen beschikbaar waarvan de graduaatsopleiding gebruik kan maken. De mogelijke aanbieders van het hoger beroepsonderwijs organiseren momenteel aanpalende opleidingen en hebben up-to-date infrastructuur en een uitgebouwd (bedrijven)netwerk. Andere opleidingspartners zoals VDAB en Syntra zouden ook ingezet kunnen worden voor (deel)elementen van de opleiding.

De studieomvang uitgedrukt in studiepunten

De studieomvang van het voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in de digitale vormgeving' bedraagt 120 studiepunten.

De benaming van de opleiding, de mogelijke (toekomstige) afstudeerrichtingen en het studiegebied in het hoger beroepsonderwijs waartoe de opleiding behoort

De graduaatsopleiding krijgt de benaming 'graduaat in de digitale vormgeving' en wordt ondergebracht in het studiegebied 'industriële wetenschappen en technologie'.

De verwantschap met bestaande graduaatsopleidingen

Het voorstel van onderwijskwalificatie 'graduaat in de digitale vormgeving' is inhoudelijk verwant met de bestaande graduaatsopleidingen 'industriële informatica' en 'informatica'. Die graduaatsopleidingen kunnen hiernaar omvormen.

Peter Parmentier
Administrateur-generaal AHOVOKS

7 september 2021